

Jaarverslag 2025 Stichting Chris Roberts Forest Foundation

In 2025 zette CRFF een volgende grote stap: van opbouw en voorbereiding naar zichtbare resultaten, opschaling en een groeiende beweging voor regeneratief landgebruik op de grens van Kibale National Park.

Kerncijfers 2025

Onderstaande kerncijfers laten in één oogopslag zien waar CRFF in 2025 stond: van hectares in transitie en lokale boeren in het programma tot boom- en bodemkoolstof en de eerste geoogste transitie opbrengsten.

meer dan 100 acres Land in transitie	10 Pionierboeren
meer dan 50 acres Land van pionierboeren	500.000 zaailingen per jaar Capaciteit Sunday Tree Nursery
12.053 Bomen geplant op projectplots	circa 298 ton CO₂e Boomkoolstof (baseline)
circa 8.173 ton CO₂e Bodemkoolstof (baseline)	meer dan 7.000 extra ton CO₂e Langetermijnpotentieel

Daarnaast werd in 2025 voor het eerst koffie geoogst op de CRFF-percelen en zijn de eerste boomtomaten verkocht aan Turaco Treetops, waar gasten nu ook tomatensap krijgen geserveerd uit lokale productie.

1. Voorwoord van het Bestuur

2025 was voor Stichting CRFF NL een jaar van groei en zichtbare resultaten. Samen met CRFF Uganda, de lokale gemeenschap, partners en donateurs hebben we belangrijke stappen gezet in de verdere ontwikkeling en opschaling van regeneratieve agroforestry (boslandbouw) rondom Kibale Forest.

De eerste koffie is geoogst, de eerste boomtomaten zijn verkocht aan Turaco Treetops en het Wagagai-traject is succesvol afgerond. Inmiddels is meer dan 100 acres in transitie naar regeneratief landgebruik en werken 10 pionier boeren aan ruim 50 acres agroforestry met onder andere koffie en macadamia. Ook groeide Sunday Tree Nursery van circa 100.000 naar 500.000 zaailingen per jaar.

Daarnaast is in 2025 een Carbon Credits Baseline Report opgesteld, waarmee een belangrijke basis is gelegd voor het meten van de klimaatimpact en een mogelijk toekomstig carbon credits traject.

Ook financieel konden we in 2025 een belangrijke bijdrage leveren. Het jaar begon met een saldo van **€ 6.531** en gedurende het jaar ontvingen we **€ 20.906 aan donaties**. Daarmee was in totaal **€ 27.438** beschikbaar. Hiervan droegen we **€ 26.000 bij aan de projectactiviteiten van CRFF Uganda**. De bank- en operationele kosten in Nederland zijn bewust beperkt gehouden, zodat zoveel mogelijk middelen konden worden ingezet voor de activiteiten in Oeganda. Het saldo bedroeg aan het einde van 2025 **€ 1.042**.

Samen met de lokale gemeenschap, partners en donateurs is in 2025 opnieuw bewezen dat bosherstel en bestaanszekerheid geen tegengestelde doelen zijn. Integendeel: wanneer gemeenschappen de juiste kennis, materialen en begeleiding krijgen, kunnen zij een sleutelrol spelen in landschapsherstel. Daar zijn wij trots op.

Wij danken iedereen die CRFF in 2025 heeft gesteund en aan deze vooruitgang heeft bijgedragen.

Vincent van 't Hof

Wim Kok

Maaïke Veen

Bestuur CRFF Nederland

2. Missie, Ambitie en Doelstellingen

De missie van CRFF NL is het beschermen en herstellen van de bufferzone rondom Kibale National Park in Oeganda, het bevorderen van biodiversiteit en het stimuleren van regeneratieve agrobosbouw. Daarbij staat de lokale gemeenschap centraal: door boeren te ondersteunen bij de overgang naar duurzamere en productievere landbouwsystemen willen we hun inkomenspositie en bestaanszekerheid verbeteren. Zo werken we aan een landschap waarin mens en natuur naast elkaar kunnen gedijen, in een van de belangrijkste leefgebieden voor chimpansees in Oost-Afrika.

Onze **ambitie** blijft dat tegen 2030 boeren rondom het hele Kibale Forest regeneratieve agrobosbouw toepassen. Onze belangrijkste **doelstellingen** zijn:

- De bufferzone van Kibale National Park beschermen en de biodiversiteit ervan verbeteren.
- Ontboste en aangetaste bosgebieden in de bufferzone en daarbuiten herstellen.
- Het inkomen van kleine boeren verbeteren door middel van agrobosbouw met inheemse soorten en hoogwaardige gewassen.
- Gemeenschappen en bezoekers betrekken bij bosbehoud en bosherstel.
- De promotie van ecotoerisme en natuurbeleving ondersteunen.
- Financiële middelen mobiliseren om de activiteiten van CRFF in Oeganda mogelijk te maken.

3. Activiteiten in 2025

De aanpak van CRFF gaat verder dan het planten van bomen. Rondom Kibale Forest werkt CRFF aan een geïntegreerd model waarin bosbescherming, regeneratieve agroforestry, lokaal ondernemerschap, voedsel- en inkomensproductie en kennisontwikkeling elkaar versterken. Demonstratiepercelen laten zien wat mogelijk is, lokale boeren passen deze principes vervolgens toe op hun eigen land, Sunday Tree Nursery zorgt voor lokaal beschikbaar plantmateriaal, en partners uit onder andere toerisme en bedrijfsleven helpen nieuwe markten en financieringsmogelijkheden te ontsluiten.

Samen met onze gemeenschap, partners en supporters hebben we in 2025 verder bewezen dat bosherstel en het verbeteren van de bestaanszekerheid en inkomensmogelijkheden van lokale gemeenschappen elkaar juist kunnen versterken. Op onze demo- en leerpercelen bij onze basis in Bigodi en via de inzet van lokale boerenfamilies hebben we inmiddels de transitie van meer dan 100 acres naar regeneratief landgebruik ondersteund.

Van het beschermen van bestaande bosfragmenten, het versnellen van natuurlijke regeneratie en het opzetten van productieve agroforestry-systemen die inkomens verbeteren én wildlife conflict helpen verminderen: in 2025 zagen we opnieuw concreet bewijs dat landschappen kunnen herstellen wanneer gemeenschappen de juiste instrumenten, alternatieven en begeleiding krijgen.

Mensen staan centraal in dit werk. Onze 10 pionier boeren zijn het levende bewijs geworden dat een verschuiving weg van seizoensgebonden en extractieve landbouw mogelijk is, zelfs op de grens van het bos. Met moed en doorzettingsvermogen zijn zij begonnen met de transitie van meer dan 50 acres familiegrond naar agroforestry-systemen op basis van koffie en macadamia, ontworpen voor weerbaarheid, productiviteit en biodiversiteit. Deze eerste stappen leggen het fundament voor betekenisvolle inkomensgroei in de komende jaren.

Het afgelopen jaar liet ook de kracht zien van het bouwen aan lokale systemen die blijven bestaan. Door Sunday Tree Nursery in Bigodi te versterken, hielp CRFF een lokale conservation enterprise doorgroeien van 100.000 naar 500.000 seedlings per jaar. Daarmee wordt een veel bredere herstelbeweging mogelijk gemaakt, met betrouwbare beschikbaarheid van inheemse boomsoorten en hoogwaardige, vegetatief vermeerderde koffieplantjes. Juist dit type langetermijnpact wil CRFF stimuleren: regeneratie als een door de gemeenschap gedragen economie, en niet als een tijdelijk project.

Ook het delen van kennis en praktijkervaring in Bigodi is een belangrijk onderdeel van onze aanpak. Door trainingen voor boeren, samenwerking met de lokale gemeenschap en praktische demonstratiepercelen werken we eraan om agro-ecologie stap voor stap breder toe te passen. Met iedere training, plantdag en elk leerbezoek bouwen we niet alleen aan gezondere bodems en bossen, maar ook aan kennis, vertrouwen en de overtuiging dat regeneratief landgebruik mogelijk is.

CRFF werkt in Bigodi aan een leeromgeving waar natuurherstel, productie en kennisopbouw samenkomen.

4. Samenwerkingen en Partnerschappen

Net als in 2024 vormden samenwerking en partnerschappen ook in 2025 een belangrijk fundament onder het werk van CRFF. CRFF brengt bewust verschillende typen partners samen rond dezelfde ambitie voor het landschap rondom Kibale. Private-sectorpartners kunnen bijdragen aan financiering en langetermijnbetrokkenheid. Partners uit de toeristische sector verbinden bezoekers en bedrijven die profiteren van het bijzondere landschap van Kibale aan het herstel daarvan. Samenwerking met natuurbeschermingsorganisaties en de lokale gemeenschap brengt lokale kennis, netwerken en expertise in, terwijl kennis- en trainingspartners bijdragen aan de verdere ontwikkeling en verspreiding van regeneratieve landbouwpraktijken.

De toeristische sector speelt binnen dit model een bijzondere rol. Kibale Forest en de omliggende natuur behoren tot de belangrijkste toeristische trekpleisters van de regio. Via samenwerkingen met touroperators en lodges probeert CRFF een deel van deze economische waarde te verbinden aan natuurherstel en de lokale gemeenschap.

In 2025 kwam bijna 70% van de ontvangen donaties van touroperators. Tegelijkertijd ontstaan eerste lokale marktverbindingen, zoals de levering van boomtomaten aan Turaco Treetops. Zo kan toerisme zowel financier van landschapsherstel als afzetmarkt voor regeneratief geproduceerde producten worden.

In 2025 is de samenwerking met CRFF Oeganda en vaste partners zoals XSM Capital, Matoke Tours en Kazinga Tours verder verdiept. Deze relaties zijn van grote waarde, niet alleen vanwege financiële steun of zichtbaarheid, maar vooral omdat ze bijdragen aan een bredere beweging rond regeneratief landgebruik en natuurbehoud samen met lokale gemeenschappen.

Een belangrijk resultaat in 2025 was de succesvolle afronding van het Wagagai-programma, waaraan 10 boerengezinnen deelnamen. De ervaringen en resultaten uit dit programma vormen een sterke basis voor verdere opschaling. Tegelijkertijd zien we dat ook andere boeren in de omgeving belangstelling hebben om deel te nemen, wat laat zien dat er lokaal draagvlak is voor deze aanpak.

Ook de eerder ingezette samenwerking met organisaties zoals het Jane Goodall Institute en KAFRED blijft van belang. In en rondom Kibale groeit zo stap voor stap een netwerk van organisaties, boeren en andere lokale betrokkenen dat kennis deelt, elkaar versterkt en samenwerkt aan natuurbehoud, biodiversiteitsherstel en een toekomstbestendige ontwikkeling van het landschap.

5. Resultaten en Impact

CRFF Oeganda houdt de resultaten van het programma steeds beter en nauwkeuriger bij, zodat de vooruitgang zichtbaar wordt voor de lokale gemeenschap, partners en donateurs. In 2025 zijn opnieuw stappen gezet op zowel ecologisch, sociaal als economisch vlak.

- De eerste koffie is geoogst op de CRFF-percelen.
- De eerste bostomaten zijn verkocht aan Turaco Treetops, waar gasten nu worden verwelkomd met tomatensap.
- Meer dan 100 acres bevinden zich inmiddels in transitie naar regeneratief landgebruik.
- De 10 pionierboeren hebben samen meer dan 50 acres familiegrond in ontwikkeling gebracht richting agroforestry.
- De capaciteit van Sunday Tree Nursery groeide van 100.000 naar 500.000 seedlings per jaar.

Onderstaand overzicht geeft de in 2025 geregistreerde oogst- en verkoopopbrengsten weer:

Product	Eenheid	Geoogst	Waarde (UGX)	Waarde (USD)
Coffee	Kg Kiboko	263	UGX 1.446.500	USD 386
Beans	Kg	270	UGX 1.080.000	USD 288
Pumpkins	Cucurbits	210	UGX 630.000	USD 168
Greenpaper	kg	30	UGX 60.000	USD 16
Cassava	Bundles	145	UGX 435.000	USD 116
G Nuts	Kg	18	UGX 126.000	USD 34
Maize	Kg	130	UGX 130.000	USD 35
Dodo/greens	bundles	200	UGX 200.000	USD 53
Turmeric	kgs	14	UGX 112.000	USD 30
Sugarcanes	stems	80	UGX 80.000	USD 21
Sweet potatoes	tins	4	UGX 48.000	USD 13
Yams	tins	3	UGX 30.000	USD 8
Papaya	fruits	10	UGX 10.000	USD 3
Cape goose berries	kgs	3	UGX 15.000	USD 4
Passion fruits	kgs	4	UGX 20.000	USD 5
Carrots	kgs	10	UGX 50.000	USD 13
Guavas	kgs	5	UGX 10.000	USD 3
Maize/posho	kgs	80	UGX 184.000	USD 49

Jackfruits	fruits	17	UGX 51.000	USD 14
Tree Tomatoes	Kg	100	UGX 500.000	USD 133
Totaal			UGX 5.217.500	USD 1.391

De oogstcijfers laten zien dat CRFF steeds meer opschuift van voorbereiding naar daadwerkelijke productie. Dat is van belang voor de geloofwaardigheid van het model: boeren en partners zien niet alleen de ecologische winst, maar ook dat regeneratieve systemen op termijn concrete opbrengsten genereren.

De eerste verkoop van bostomaten aan Turaco Treetops is hiervan een klein maar illustratief voorbeeld. Het laat zien hoe regeneratieve productie rond Kibale op termijn gekoppeld kan worden aan lokale afzetmarkten, waaronder de toeristische sector. Juist dergelijke korte waardeketens kunnen bijdragen aan het economische perspectief voor boeren die investeren in regeneratief landgebruik.

Herstel van het landschap gaat bij CRFF hand in hand met productie, lokale kennis en inkomensverbetering.

6. Carbon Credits Baseline Report

In 2025 hebben we een belangrijke stap gezet in de onderbouwing van de klimaatimpact van CRFF's werk. Een onafhankelijke consultant heeft in Carbon Credits Baseline Report een wetenschappelijk onderbouwde nulmeting vastgesteld voor de koolstofvoorraden binnen de herbebossings- en agroforestry-percelen die de Chris Roberts Forest Foundation beheert langs de oostelijke grens van Kibale National Park in Oeganda.

Deze baseline brengt de koolstof in bovengrondse biomassa, ondergrondse biomassa en soil organic carbon (organische koolstof in de bodem) in kaart en vormt daarmee de basis voor langetermijnmonitoring, verificatie en een mogelijk toekomstig carbon credits traject.

Tot nu toe zijn op de projectplots 12.053 bomen geplant, waarvan het grootste deel sinds 2020. De huidige baselinewaarden liggen nog relatief laag, juist omdat veel van de percelen historisch landbouwgrond of gedegradeerd land waren met beperkte volwassen boomopstand. Dat bevestigt tegelijk de grote potentie voor toekomstige koolstofvastlegging.

Boomkoolstof (baseline)	circa 298 ton CO₂e
Gemiddelde boomkoolstofdichtheid	circa 12,7 ton CO₂e per hectare
Bodemkoolstof (totaal)	circa 8.173 ton CO₂e

Voor soil organic carbon (SOC) werden monsters genomen op percelen met verschillende historische gebruiksvormen, zoals akkerland en grasland en weidegrond. De gemeten SOC-waarden vallen binnen de verwachte bandbreedte voor tropische bodems in Oost-Afrika, maar liggen nog onder literatuurwaarden voor volwassen tropische agroforestrysystemen. Ook dat onderstreept dat verdere toename mogelijk is naarmate de systemen zich ontwikkelen.

Projecties en langetermijnpotentieel

- Na twee jaar: circa 319 ton CO₂e in meetbare bomen, een toename van ongeveer 21 ton CO₂e (+7%).
- Na vijf jaar: circa 364 ton CO₂e in meetbare bomen, een toename van ongeveer 66 ton CO₂e (+22%).
- Theoretisch maximum bij volledige overleving en volwassenheid van alle aangeplante bomen: circa 7.732 ton CO₂e totaal.
- Deenchmark voor tropische agroforestry-systemen (op basis van literatuurstudie): circa 7.342 ton CO₂e totaal.

Deze projecties houden alleen rekening met de momenteel meetbare bomen en sluiten kleine zaailingen grotendeels uit. Daarmee zijn zij voorzichtig van aard. Tegelijkertijd maken de scenario's duidelijk dat de huidige boomkoolstofvoorraad zich in de komende jaren en decennia nog vele malen kan vermenigvuldigen wanneer de percelen doorgroeien naar volwassen agroforestry- of bosachtige systemen.

Belangrijkste conclusies:

- De huidige boomkoolstofvoorraad is bescheiden door historisch landgebruik en eerdere ontbossing.
- De bodemkoolstof is al substantieel, maar vertoont nog ruimte voor verdere opbouw.
- Herbebossing en agroforestry bieden een duidelijke en meetbare klimaatmitigatiekansen.
- Naarmate bomen volwassen worden, neemt het sequestratiepotentieel aanzienlijk toe.
- De meerwaarde van het project gaat verder dan koolstof alleen: biodiversiteitsherstel, bodemstabilisatie, een beter microklimaat, waterretentie en diversificatie van inkomens.

Het rapport benoemt ook beperkingen, zoals geschatte boomhoogtes, uniforme groeiformules voor verschillende soorten en onzekerheden rond overlevingspercentages en beheer op de langere termijn. Die kanttekeningen maken de uitkomsten niet minder relevant, maar geven aan dat monitoring en verdere verfijning belangrijk blijven.

Alles bij elkaar laat de baseline overtuigend zien dat het CRFF-project een duidelijke klimaatimpact heeft.

CRFF ziet de baseline in de eerste plaats als een belangrijke basis voor betere impactmeting en voor verder onderzoek naar de haalbaarheid van carbon finance.

7. Financiën

In 2025 heeft de stichting in totaal **€ 20.906 aan donaties ontvangen**. Hiervan was **€ 6.591** afkomstig van **particuliere donateurs** en **€ 14.315 van touroperators**. Binnen de bijdragen van touroperators was € 9.327 afkomstig van Matoke Tours, € 3.922 van Kazinga Tours en € 1.066 van overige touroperators. In 2025 zijn geen donaties van scholen ontvangen.

Samen met het beginsaldo van € 6.531 bedroegen de beschikbare middelen in 2025 in totaal **€ 27.438**.

De totale uitgaven in 2025 bedroegen **€ 26.396**. Hiervan bestond € 96 uit bankkosten en € 300 uit operationele kosten in Nederland. Het grootste deel van de uitgaven, **€ 26.000**, bestond uit een **bijdrage aan de projectactiviteiten van CRFF Uganda**. Deze middelen zijn beschikbaar gesteld voor de uitvoering en verdere ontwikkeling van de activiteiten van CRFF in Oeganda, waaronder natuurherstel, regeneratieve agrobosbouw, ondersteuning van de pionierboeren en de verdere ontwikkeling van de CRFF-projectlocaties.

Hierdoor kwam het resultaat over 2025 uit op **€ 5.489 negatief**. Het saldo van de stichting bedroeg per 31 december 2025 **€ 1.042**

Het bestuur ziet erop toe dat alle financiële middelen op een verantwoorde en transparante manier worden beheerd. Daarbij is het uitgangspunt om de operationele kosten in Nederland zo beperkt mogelijk te houden, zodat een zo groot mogelijk deel van de beschikbare middelen kan worden ingezet voor de projectactiviteiten van CRFF Uganda.

Financieel overzicht 2025	Bedrag (EUR)
Saldo per 1 januari 2025	€ 6.531,57
Inkomsten	
Donaties van particulieren	€ 6.590,73
Donaties van scholen	€ 0,00
Donaties van touroperators	€ 14.315,54
Totaal aan donaties	€ 20.906,27
Totaal beschikbare middelen	€ 27.437,84

Uitgaven	
Bankkosten	€ 95,88
Operationele kosten Nederland	€ 300,00
Bijdrage aan projectactiviteiten CRFF Uganda	€ 26.000,00
Totaal aan uitgaven	€ 26.395,88
Samenvatting	
Resultaat 2025	- € 5.489,61
Saldo per 31 december 2025	€ 1.041,96

8. Plannen voor 2026

In 2026 wil CRFF voortbouwen op de in 2025 gerealiseerde resultaten. De focus ligt op het verder opschalen van het programma, het verbeteren van de monitoring en het verder uitbouwen van samenwerkingen en partnerschappen. Verdere opschaling van agroforestry en regeneratief landgebruik rondom Kibale Forest:

- Verdieping van het werk met de pionier boeren en uitbreiding van de community learning aanpak.
- Verder ontwikkelen van de carbon credits route, inclusief monitoring en verfijning van data.
- Versterking van lokale infrastructuur zoals nurseries, training en veldbegeleiding.
- Verdere groei van internationale zichtbaarheid, partnerschappen en fondsenwerving.

9. Bestuur en Organisatie

De stichting wordt geleid door een betrokken en onbezoldigd bestuur dat verantwoordelijk is voor het beleid, de financiën en het bewaken van de missie van de organisatie. Het bestuur bestaat uit:

- **Voorzitter:** Vincent van 't Hof
- **Secretaris:** Maaïke Veen
- **Penningmeester:** Wim Kok

Samen stuurt het bestuur de stichting op hoofdlijnen aan en ondersteunt het de uitvoering van activiteiten in nauwe samenwerking met lokale partners en vrijwilligers. Transparantie, betrouwbaarheid en impact vormen de kernwaarden binnen onze werkwijze.

10. Contactgegevens

Stichting Chris Roberts Forest Foundation
Herman Heijermanslaan 75
1948 DK Beverwijk
The Netherlands

E-mail: grow-nl@crff.earth

Website: www.crff.earth

KvK-nummer: 89638905 | RSIN: 865050326 | Bank: NL21 BUNQ 2089 2905 44